

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Rok założenia 1894
Wydanie tańsze

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1812 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Wizyta min. Delbosa w Warszawie Kir na sztandarach żałoba w sercach

Po trzydniowym pobycie w Warszawie, w poniedziałek wieczorem minister spraw zagranicznych Francji p. Delbos wyjechał do Bułgary, skąd znowu uda się do Belgradu i Pragi, gdzie w dalszym ciągu będzie przeprowadzał rozmowy zmierzające ku konsolidacji państw, które szczerze służą idei pokoju.

Przed wyjazdem z Warszawy min. Delbos przyjął u siebie dziennikarzy, którym oświadczył iż jego podróż do Polski, Rumunii, Jugosławii i Czechosłowacji jest w ścisłym związku z podróżą jego do Londynu, gdzie na kilka dni przed wyjazdem do Polski, wraz z premierem Francji Chautempssem przeprowadzał ważne rozmowy polityczne.

Rezultaty rozmów z min. Delbosem

Podczas sobotniego spotkania się ministra Becka z min. spraw zagranicznych Francji Delbosem, poruszono między innymi następujące tematy:

Obydwaj ministrowie stwierdzili trwałość sojuszu polsko-francuskiego, który przetrwał wszystkie trudności Europy powojennej. — Również stosunki handlowe obu krajów są na najlepszej drodze rozwojowej. Co się tyczy stosunków kulturalnych pomiędzy obu państwami w przygotowaniu jest układ, który przyczyni się do ich dalszego rozwoju.

Na wypadek, gdyby sprawa układu locarneńskiego została ponownie poruszona, Polska weźmie udział w tych rozmowach, zgodnie z traktatem sojuszniczym, łączącym Polskę z Francją. Traktat ten przewiduje bowiem, że Francja i Polska winny się porozumiewać we wszystkich sprawach, które dotyczą obydwu państw.

W ciągu rozmowy min. Delbos przedstawił ministrowi Beckowi rozmowy, jakie francuscy mężowie stanu prowadzili w Londynie. Oba ministrowie doszli do wniosku, że sytuacja obecna jest mniej napięta, niż przed kilku miesiącami. Poruszono sytuację w Europie środkowej, w basenie nadunajskim i na Bałkanach.

Wieczorem p. min. Beck wydał obiad na cześć dostojnego gościa, w czasie którego przemówienia wygłosił min. Beck i min. Delbos. Po obiedzie odbył się w salonach ministerstwa raut.

Oddźwięk opinii Francji.

Paryz. — Pierwsze wiadomości z Warszawy, malujące serdecz-

ność z jaką stolica Polski powitała swego gościa francuskiego, znalazły tu głęboki oddźwięk i wywołały szczerą satysfakcję wśród całego społeczeństwa. Skierowanie ogólnej uwagi na Warszawę spowodowało, iż wszelkie zagadnienia polskie nabrały tu aktualności i są przedmiotem ożywionych dyskusji w kołach politycznych i środowiskach prasowych. Panuje powszechna opinia, iż stosunki polsko-francuskie od lat już nie wykazywały takiego ciepła, jak w chwili obecnej.

„Le Jour“ pisze, że stosunki francusko-polskie stały się ponownie takimimi, jakimi powinny być zawsze.

Dzienniki nadal omawiają polskie postulaty kolonialne, podkreślając, że Polska ze względu na przełudnienie i brak surowców, staje w szeregu państw, mających prawo do własnych kolonii.

Zadowolenie w Anglii.

Cała prasa angielska poświęca wiele uwagi wizycie min. Delbosa w Warszawie oraz sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej Polski. Sądząc z tych głosów, opinia angielska jest wyraźnie zadowolona z manifestacji przyjaźni polsko-francuskiej.

Rumunia też zadowolona.

Organ rządowy „Independence Roumaine“ pisze, że Francja odnalazła drogę do serca wielkiego narodu polskiego. Dziennik dodaje, że min. Delbos znajdzie w Polsce zrozumienie dla polityki, zmierzającej do utrzymania równowagi w Europie. Nikt bardziej, niż Rumunia, nie cieszy się ze wzmocnienia sojuszu polsko-francuskiego — kończy dziennik.

Wrażenie w Berlinie.

Berlin. — Niemcy przyjęły wizytę min. Delbosa bezstronnie, lecz chłodno.

Przed zajęciem Nankinu

S z a n g h a j — Ofensywa japońska wzdłuż prawego brzegu Jang-tse rozwija się w szybkim tempie. Japońcy znajdują się w odległości 38 km od Nankinu. Jedyną przeszkodą na prawym skrzydle frontu nankińskiego są zapory minowe na rzece. Dla Japończyków jest rzeczą ważną, aby ich okręty mogły się posuwać wzdłuż rzeki jednocześnie z wojskami lądowymi aby w ten sposób wspierać prawe skrzydło. Pierwsze oddziały wojsk japońskich przeszły znacznie dalej, aniżeli było zamierzone.

Japończycy sądzą, że Chińczycy są zbyt demoralizowani ostatnio porażkami, aby należycie wyzyskać zapory z min na rzece Jang-tse i utworzyć jednolity front obronny wzdłuż rzeki.

Z kół chińskich ponownie donoszą, że marszałek Czang Kai Szek jest zde-

cydowany prowadzić nadal walkę i odrzuca możliwość przedwczesnego porozumienia z Japonią. W decyzji stawiania Japończykom oporu aż do ostatniej chwili, jest on popierany przez wielką część chińskiej opinii publicznej oraz w wielkim stopniu przez Sowiety.

Evakuacja Nankinu postępuje nie zwykle powolnie z powodu braku środków transportowych, dla wielkiej ilości uchodźców opuszczających miasto w przewidywanym wejściu wojsk japońskich. Port jest przepelniony uchodźcami, a każdy statek rzeczny odpływający do Pukau jest obsadzony aż do ostatniego miejsca.

Zajęcie stolicy północnych Chin Nankinu przez Japończyków oczekiwane jest w każdej chwili.

Tragiczna katastrofa na hucznym weselu

W osadzie Jeżów pod Kolaszkami wydarzyła się niezwykła katastrofa, w której około 100 osób zostało rannych. Właściciel domu Sobkiewicz wydawał za żonę swoją córkę i zaprosił na ucztę weselną kilkaset osób.

Podczas tańców podłoga na sali nie wytrzymała ciężaru i zawaliła się. Wszyscy uczestnicy zabawy runęli do piwnicy. Na domiar złego do piwnicy wpadła kuchnia szamotowa, na której gotowano potrawy. Pod podłogą ukazały się kłęby dymu i języki ognia.

Przeraźliwe krzyki poturbowa-

nych i poparzonych zaalarmowały okolicznych mieszkańców, którzy pośpieszyli z ratunkiem, wynosząc rannych i tłumiąc w zarodku pożar.

Z Kolaszek i Rogowa sprowadzono kilku lekarzy, którzy zajęli się rannymi.

Najbardziej ucierpiało kilkanaście osób poparzonych wrzawkami. Dalszych kilkanaście osób doznało złamań rąk i nóg.

Na miejsce zjechali przedstawiciele władz śledczych i komisji budowlanej, które ustalały przyczyny katastrofy.

Kir na sztandarach żałoba w sercach

Na wezwanie Ministra Spraw Wojskowych stawiała się w dniu 11 listopada do defilady razem z wojskiem także i młodzież ludowa. Ci młodzi przedstawiciele chłopów polskich, o których się ostatnio tak wiele mówi, że „żywią i bronią“ podkreślił przez to, że z Armią łączą się i na codzień i na święto. Zadokumentowali równocześnie, że kiedyby ich nie zawołała Armia, zawsze staną ochotni, tak jak to zawsze stawała w najgorszych chwilach bracia chłopstwa.

Przybieżeli więc do defilady: Przybieżeli ze sztandarami chłopskimi. W niektórych jednak miejscowościach przybyli ze sztandarami, okrytymi krepą. Ten kir na sztandarach chłopskich, to znak wielkiej żałoby po braciach chłopach, którzy ostatnio za sprawę chłopską w wyniku tragicznego spłotu okoliczności życie zmuszeni byli położyć.

Dwa takie kireni okryte sztandary defilowały we Lwowie. Następnego dnia dowódcą okręgu korpusu we Lwowie, p. gen. Karasiewicz-Tokarzewski, przyjął przedstawicieli młodzieży ludowej „Wici“ i w przemówieniu do nich m. in. oświadczył:

„Z głębokim szacunkiem patrzę na czarne wstążki przy waszych sztandarach i stwierdzam, że tę żałobę, którą wy obchodzicie, musi też mieć w sercu każdy prawy Polak“.

Nikt pana generała nie posadził o... pochwalanie przestępstwa, jak też nikt nie „wyprosił“ przedstawicieli młodzieży wiejskiej z ich sztandarami, okrytymi krepą.

Tam żołnierz rządził, a nie stójkowy.

* * *

P. wicepremier Kwiatkowski na koniec swego ostatniego exposé gospodarczego powiedział.

„Wydaje mi się, iż nadeszła ważna chwila, w której winniśmy z całą energią usunąć atmosferę nieufności i dekompozycji z powierzchni naszego życia publicznego. Tego domaga się nie tylko rozum polityczny, ale i sytuacja gospodarcza...“.

Mamy nadzieję, że nikt pana wicepremiera nie posadzi o... rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny. A przecież to tak ludzaco podobne do twierdzenia opozycji polskiej, i tych ludowców, którzy tyle rezolucji politycznych w ostatnich czasach uchwalali i nawet p. marszałkowi Rydz-

Dalszy ciąg na stronie 2-giej.

ciąg dalszy ze strony 1-szej.

Wi. Śmigłemu wręczyli, — i tych socjalistów polskich, którzy również wiele rezolucyj politycznych nauchwalali i nawet cały memorial p. Prezydentowi R. P. wręczyli.

Bo i jakże to mogą być fałszywe wiadomości, iż usunięcia atmosfery nieufności i dekompozycji z powierzchni naszego życia publicznego domaga się nie tylko rozum polityczny, ale i sytuacja gospodarcza.

Tego nie powiedział przecież „partynik” opozycyjny, lecz urzędujący minister gospodarczy, który chyba na tyle widzi, czego Polsce potrzeba.

Żołnierz powiedział, że z głębokim szacunkiem patrzy na kirem okryte sztandary chłopskie. Ten sam żołnierz stwierdza, że każdy prawy Polak powinien mieć żalobę w sercach, a więc jeszcze głębszy szacunek dla wysiłków chłopskich, podyktowanych li tylko troską o jutro kraju.

Wybitny zaś ekonomista, za takiego mimo wszystko możemy p. wicepremiera Kwiatkowskiego uważa, woła z trybuny sejmowej, że najwyższy czas usunąć atmosferę nieufności i rozkładu z powierzchni naszego życia publicznego, bo tego domaga się rozum polityczny i nasza sytuacja gospodarcza.

A co się dzieje? W jaki sposób usuwa się atmosferę nieufności i rozkładu?

Utartym sannaecyjnym zwyczajem, podpatrzonym u sąsiadów, zwołuje się starszyzną Legionowa i powiacką, ażeby te ogłosiły bez pytania się „dołów”, że wysiłki nowej partii politycznej, Ozonu, popadły.

A dalej, stwarza się klub ozonowy w izbach ustawodawczych, nie osiagając nawet większości parlamentarnej.

Klajestruje się na każdym kroku to „zjednoczenie” Narodu, co w rezultacie jeszcze większy tylko rozkład wprowadza. A przecież nie o to chodzi. A przecież nie to jest Polsce potrzebne.

Polsce potrzeba, ażeby światło rozumu politycznego, o którym wspomina p. wicepremier Kwiatkowski, nie tylko umysł prostych chłopów polskich rozświetlało, lecz żeby rozświetliło się również i w głowach tych, za których przyczyną właśnie atmosfera nieufności i rozkładu najgwałtowniej się szerzy.

Polsce potrzeba, ażeby wszyscy tak uczciwie i po męsku do najbardziej bolesnych zagadnień naszego życia publicznego podchodzili, jak to uczynił p. generał Tokarzewski, zawstydzając tych, którzy błotem słów oszczerezych rzucają w otwarte i krwawiące rany wsi polskiej.

Kir na sztandarach i żaloba w sercach prawych Polaków wstrząsnąć powinny sumieniami „ludzi o miedzianych czołach” i innych „konsolidatorów”.

W. Z.

Niezwykły protest

Jerozolima. Ludność arabskiej wioski Iksal pod Nazaretem opuściła wieś jako protest przeciwko nałożeniu grzywny na tę miejscowość. Grzywna została nałożona w związku z niezapłaconiem zaległości podatkowych z lat 1930—1937. Władze rozpoczęły ściąganie należności, ponieważ znaleziono we wsi broń, a mieszkańcy odmawiali ze-

Stoimy dziś wobec kompletnego rozbicia i rozkładu

Dalszy ciąg dyskusji politycznej w Sejmie

W dalszym toku dyskusji nad exposé p. wicepremiera Kwiatkowskiego zabrał głos pos. Hanebach, którego poglądy są zbliżone do lewicy legionowej.

Posel Hanebach mówił:

„Rozbiliśmy partyjnięstwo, by zjednoczyć społeczeństwo, a jednoczyliśmy społeczeństwo tak, że stoimy dziś wobec kompletnego rozbicia i rozkładu, które grozi Państwu nieobliczalnymi następstwami. Rzucaliśmy piękne hasła ale nie wlewaliśmy w nie treści. Zorganizowaliśmy samorząd terytorialny. Ustawa samorządowa miała wciągnąć całe społeczeństwo w orbitę pracy dla siebie i państwa. W realizacji tej zasady doszliśmy do tego, że samorząd mamy na papierze a de facto rządzi administracja państwowa. Jeżeli to wynika z braku zaufania do społeczeństwa, to nie dziwnym się, że zrodziłyśmy w społeczeństwie uczucie wzajemności. To samo może w mniej ostrej formie obserwujemy w samorządzie gospodarczym i społecznym. Społeczeństwo to zateśniło wreszcie do realizacji w życiu codziennym ustaw, poczawszy od ustawy konstytucyjnej, domaga się ono poszanowania prawa przede wszystkim od jej twórców i stróżów.

NAPAŚCI I SPRAWCY NIEZNANI

W życiu codziennym obserwujemy fakty, że winni nieposzanowania prawa nie zawsze są pociągani do odpowiedzialności. Nie wykryci zostali sprawcy napadu na publicystę Wasiutyńskiego, na kierownika O. N. R. Fiaseckiego, na kierownika Związku Młodej Polski Rutkowskiego, na pracownika drukarni A. B. C., na pochód Bundu. Gdy w wypadku zorganizowanego napadu na redakcję A. B. C. sprawca się przyznał, a był nim Związek Młodej Polski, nie wyciągnięto właściwych konsekwencji i Związek ten pozostaje jako trzon ideowy O. Z. N. Kastet i palka stały się argumentem politycznym młodzieży, nieznanym sprawca stał się przysłowiowym czynnikiem rozkładu, podczas gdy tworzy się dla niewiadomych celów wielkie procesy, które zawstydzają poczucia instynktu społecznego i państwowego. Słynny proces Parylewiczowej sprawiał wrażenie powszechne go niemal przekupstwa w instytucji wymiaru sprawiedliwości, a skończył się na nie nieznaczącej w życiu Państwa drobnej aferze kilku spekulatorów. Proces skarbowców nie w mniejszym stopniu zdyskredytował cały a-

parat skarbowy. A toczący się obecnie proces przeciw Studnickiemu wywołuje wrażenie, że dla rozgrywek osobistych roztacza się przed światem obraz ponurych stosunków, które odwołają obywatela od właściwego pojmowania obowiązków względem Państwa. Z drugiej strony, gdy ktoś stawia zarzuty pod adresem jednej tylko czy kilku osób, odpowiedzialnych za organizację sprawiedliwości, zamyka się drzwi Sądu.

Podważanie poczucia sprawiedliwości i umiaru udziela się wszelkim czynnikom sprawującym władzę.

Przemówienie p. Premiera „Półtora roku ciągnę jak mogę”

Na wstępie swego przemówienia generał Składkowski oświadczył m. i. „półtora roku ciągnę jak mogę, proszę kolegów, że zmiennym szczęściem”. Następnie odpowiadał na zarzuty generała Żeligowskiego, oświadczając że nie przekroczył konstytucji i jest co do tego spokojny, dopóty, dopóki gen. Żeligowski nie spowoduje postawienie go przed trybunałem stanu.

STRAJK CHŁOPSKI

Następnie omawia p. Premier sprawę strajku chłopskiego. Przytacza odezwę Stronnictwa Ludowego:

„Stronnictwo Ludowe w swej odezwie napisało co następuje:

„Chłopi! od 16 sierpnia 1937 do 25 sierpnia włączcie strajk chłopski”. Dalej pisze tak: W tym czasie wszyscy chłopcy w Polsce z wyłączeniem Pomorza, Wileńszczyzny, Wołynia Małopolski Wschodniej i Śląska Górnego, winni nie nie kupować ani nie nie sprzedawać, nie wyjeżdżać do miast pracować tylko przy koniecznej pracy na swych gospodarstwach”. A dalej „nie dajcie się jednak sprowokować do żadnych innych wystąpień, zachowajcie się spokojnie, godnie, zastępujcie się na wypadek aresztowania itd.”, a na końcu odezwy jest napisane: „nasz nowy czyn chłopski ten nasz dziesięciodniowy strajk chłopski musi być początkiem do przywrócenia chłopu w Polsce praw do życia — współgospodarza, a krajowi ludu, porządku i bezpieczeństwa”.

„Koledzy! Rzeczywiście uwierzylem tej odezwie i miałem wrażenie, że po święcie Żołnierza ten strajk, być może, będzie ograniczony do zwykłego strajku, że przejdzie względnie spokojnie.

Ale możecie mi zadać również koledzy pytanie, dlaczego nie przyjechałem natychmiast do kraju, gdy dowiedziałem się, będąc we Francji, że tu dzieją się podobne rzeczy.

Czynniki miarodajne francuskie były uprzedzone, że będą tam przez 2 tygodnie i kiedy gazety francuskie zaczęły się rozpisywać, jaka to straszna rewolucja jest w Polsce, po telefonicznym porozumieniu się z Rządem w Warszawie doszedłem do przekonania że lepiej będzie jednak, żebym nie wracał do Polski, nie wyjeżdżał z Francji, bo wychodziłoby to tak, że premier Polski nie może nawet na 2 tygodnie wyjechać, bo tam zaraz dzieją się okropne rzeczy.

MAŁO POLICJI

Następnie powiada p. premier, że wypadki „nie były działalnością całego Stronnictwa Ludowego, ale mafii, która w tajemnicy podburzała chłopów...” i mówi dalej:

„Proszę panów, reakcja policji musiała być bardzo ciężka. 42 zabitych chłopów, proszę kolegów. Kilkudziesięciu poturbowanych policjantów — też synów chłopskich — leczyło się jeszcze długi czas w szpitalu. Niewątpliwie są to rzeczy tragiczne, niewątpliwie są to rzeczy, które mafia pewnego stronnictwa w sposób bandycki i w tajemnicy nawet przed tym stronnictwem przygotowała. Naturalnie trzeba było strzelać, bo były to rozruhy anarchistyczne, które obejmowały kilka powiatów. Gdybym miał tak jak to jest w Francji 60 tysięcy gwardii ruchomej, gdzie w razie rozruchów wysłała się nie wojsko, lecz tę gwardię, która siła swa bez strzelania tłumy rozruhy, to mógłbym nie strzelać. Niestety, posiadam tej policji za mało i wskutek tego strzelanie było nieuniknione.

REPLIKA GEN. ŻELIGOWSKIEGO

W dalszej dyskusji przemawiał jeszcze wielu posłów m. in. przemawiał jeszcze poraz wtóry gen. Żeligowski, który poruszając jeszcze raz sprawę okólnika premiera Składkowskiego o tem że marszałek Rydz-Śmigły ma być uważany za drugą osobę po Prezydencie państwa, stwierdza że jeżeli okólnik ten wydany został z rozkazu p. prezydenta to skłania się przed rozkazem p. prezydenta zaznacza jednak że prezydent ma największą władzę, lecz w ramach konstytucji.

Usunąć atmosferę nieufności

Z przemówienia sejmowego min. Kwiatkowskiego

Jak to poprzednio podawaliśmy w dniu otwarcia sesji budżetowej sejm, obszernie przemówienie wygłosił wicepremier Kwiatkowski. Z przemówienia tego którego temat obracał się wyłącznie tylko w dziedzinie zagadnień gospodarczych, warto zanotować końcowe ustępy, w których wicepremier Kwiatkowski poruszał zagadnienia ogólnospołeczne i ogólnopństwowe.

„Mamy w samym tylko zakresie gospodarczym tyle pilnych i soczystych zadań do wykonania — mówił min. Kwiatkowski.

Nie mam potrzeby budowania naszych narodowych ambicji na jakiejkolwiek nienawiści. Czyż nie mamy pełnego i niewątpliwego prawa w naszej Polsce, by stać się narodem pełnym i funkcyjnym, bez czerpania pod niety do działań z negacji? Czyż nie jest już zbudzona w Polsce świadomość, że stajemy się narodem nie tylko chłopów, robotników, ziemian i urzędników, ale również kupców, ban-

kierów, żeglarzy, fabrykantów, rzemieślników, kamieniczników, przedsiębiorców? Z tej świadomości rosną dziś i wzrastają beda już bez przerwy nowe siły w Polsce”

Czyż nie odczuwamy wszyscy jednakowo, jak wielkim symbolem naszej jedności i spójności stała się Armia Polska. W niej widzimy rzeczywiście politycznej niepodległości. Dziś wychodzi z tej strony podnieta do przebudowy struktury materialnej i struktury moralno-politycznej w Polsce, w tym zakresie i w tym sensie jaki dla związania milionowych rzesz obywateli Polski z dziełem obrotu narodowej jest współcześnie nieodzowny. I z tej świadomości zbudzić się muszą nowe, dośrodkowe siły w Polsce.

Pod wodzą Marszałka Piłsudskiego obaliliśmy słupy polityczne, działając nas na trzy zabory i umocniliśmy nowe zewnętrzne granice Polski wolnej i zjednoczonej. Ale w ukryciu zaczęły się jeszcze gospodarze, międzydzielnicowe. Więc musimy je obalać

systematycznie, kamień po kamieniu. Wracamy dziś na ślady twórczej polityki ekonomicznej, wynikającej z fizjologii naszego bytu państwowego.

Jakże więc wielkie możliwości dla współistnienia i współdziałania przeróżnych indywidualności i politycznych i gospodarczych otwiera życie Polski przed nami?

Wydaje mi się, iż nadeszła ważna chwila w której winniśmy z całą energią usunąć atmosferę nieufności i dekompozycji z powierzchni naszego życia publicznego.

Tego domaga się nie tylko rozum polityczny, ale i sytuacja gospodarcza, wskazująca, że w atmosferze wyętej pracy, spokoju, pewności jutra,ładu, zdolności do kompromisu — leży obecnie maksimum naszego zbiorowego powodzenia.”

Rozpowszechniajcie „Gazetę Grudziadzką”

Regulamin wyborów sołtysa i podsołtysa

(Rozp. min. spraw wewn. z dnia 8. 10. 1936 r. Dziennik Ustaw R. P. nr. 81-36)

Przepisy ogólne

§ 1. (1) Przez artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, należy rozumieć artykuły ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o czeskiej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294). Przez paragrafy, powołane bez bliższego określenia, należy rozumieć paragrafy rozporządzenia niniejszego.

(2) Przy określaniu terminów wyborczych należy wliczać do okresu za równo dzień zarządzenia wyborów, jak i zależny od niego ostatni dzień danej czynności wyborczej, podany w rozporządzeniu niniejszym.

§ 2. (1) Wybrany na sołtysa i podsołtysa może być każdy obywatel polski bez różnicy płci, który ukończył do dnia zarządzenia wyborów 30 lat, posiada w myśl art. 3 ustawy prawo bezpośredniego wybierania na terenie danej gromady oraz władza językiem polskim w słowie i piśmie.

(2) Warunek władania językiem polskim obowiązuje o tyle, o ile nie został zawieszony w drodze rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Sołtysa i podsołtysa wybierają na lat 3 radni gromadcy, w gromadach zaś, nie posiadających rad gromadzkich — zebranie gromadzkie. Prawo uczestnictwa w zebraniu gromadzkim określa art. 19 ust. (1) ustawy.

§ 4. (1) Wybory sołtysa i podsołtysa zarządza starosta powiatowy, któremu służy ogólny nadzór nad przeprowadzeniem wyborów. Z tego analogicznie, z uprawnień, określonych w art. 67 ustawy, Starosta powiatowy może poruczać wójtowi wykonywanie nadzoru nad przeprowadzeniem wyborów w terenie gminy.

(2) W zarządzeniu wyborów starosta powiatowy podaje:

a) przy wyborze sołtysa i podsołtysa przez radnych gromadzkich — dzień zarządzenia wyborów, nazwisko przewodniczącego zebrania wyborczego, miejsce, lokal, dzień i godzinę zebrania wyborczego;

b) przy wyborze sołtysa i podsołtysa przez zebranie gromadzkie — dzień zarządzenia wyborów, nazwisko przewodniczącego komisji wyborczej oraz lokal tejże komisji wyborczej;

(3) Wybory sołtysa i podsołtysa nie mogą się odbywać w dniach uroczystych świąt, a w gromadach, nie posiadających rad gromadzkich — w okresie pilnych robót polnych.

§ 5. (1) Wybór sołtysa i podsołtysa przeprowadza się w jednym głosowaniu.

(2) Każdy wyborca może głosować tylko na jednego z ważnie zgłoszonych kandydatów.

(3) Zgłoszeni kandydaci są jednocześnie kandydatami na sołtysa i na podsołtysa.

§ 6. (1) Zgłoszenia skutecznie się na piśmie lub ustnie do protokołu i może zawierać nazwiska najwyżej 2-ech kandydatów. W razie umieszczenia na zgłoszeniu trzech lub więcej kandydatów kandydatury nadliczbowe, licząc w kolejności ich umieszczenia, skreśla się.

(2) Zgłoszenie powinno być podpisane własnoręcznie lub zgłoszone osobście przez co najmniej:

a) przy wyborze sołtysa i podsołtysa przez radnych gromadzkich — $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby radnych przy czym ulamek zaokrągla się w górę do jedynki.

b) przy wyborze sołtysa i podsołtysa przez zebranie gromadzkie — 10 wyborców.

(3) Każdy wyborca może podpisać lub zgłosić tylko jedno zgłoszenie. Zgłoszenie może podpisać lub zgłosić również i kandydat. W razie podpisania dwu lub więcej zgłoszeń przez jednego wyborcę, podpisy jego, umieszczone na wszystkich zgłoszeniach, są nieważne.

(4) Zgłoszenie powinno zawierać: imię, nazwisko, imiona rodziców, wiek i miejsce zamieszkania każdego kandydata.

§ 7. (1) Głosowanie jest jawne, na żądanie zaś $\frac{1}{10}$ uprawnionych do głosowania wyborców — tajne. Ułamek zaokrągla się w górę do jedynki.

(2) Żądanie przeprowadzenia tajnego głosowania powinno być złożone na piśmie lub ustnie do protokołu i podpisane lub zgłoszone przez co najmniej $\frac{1}{10}$ uprawnionych do głosowania wyborców. W przypadku zgłoszenia takiego żądania przewodniczący ogłasza zebranym, że głosowanie odbędzie się tajnie t. j. za pomocą kart do głosowania i kopert.

§ 8. (1) Wyborca na karcie do głosowania wpisuje imię, nazwisko, ewentualnie imiona rodziców kandydata.

(2) Karta do głosowania powinna zawierać nazwisko tylko jednego kandydata. Jeżeli zawiera nazwiska 2-ech lub więcej kandydatów, uwzględnia się jedynie jedno nazwisko, umieszczone na pierwszym miejscu karty do głosowania.

(3) Karta może być pisana ręcznie lub odbita mechanicznie.

(4) Koperty do głosowania powinny być ostemplowane pieczęcią gminy i posiadać w danej gromadzie jeden kształt, kolor i gatunek papieru. Ko-

§ 9. (1) Nieważne są:

a) karty niewypełnione;

b) karty wyraźnie nieczytelne lub nie wskazujące niewątpliwie na jednego z ważnie zgłoszonych kandydatów; wymienienie imienia kandydata jest niezbędne tylko wówczas, gdy zgłoszono więcej kandydatów tego samego nazwiska; w razie zgłoszenia dwóch lub więcej kandydatów tego samego nazwiska i imienia należy wymienić imienia rodziców; błędy i niedokładności pisowni nie powodują nieważności karty do głosowania, jeżeli tylko nie zachodzi wątpliwość co do tożsamości kandydata;

c) karty, włożone do kopert urzędowo nieostemplowanych.

(2) Z kilku znalezionych w kopercie prawidłowo wypełnionych i o jednakowej treści kart do głosowania należy uznać za ważną tylko jedną kartę. Jeżeli zaś w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart do głosowania o różnej treści, należy wszystkie, znajdujące się w kopercie karty uznać za nieważne.

(3) Skreślenie nazwiska i dopisanie innego nie powoduje nieważności karty do głosowania.

§ 10. Za wybranego na sołtysa uznaje się tego kandydata, który uzyskał największą liczbę ważnych głosów. Kandydata, który uzyskał z kolei największą liczbę ważnych głosów uznaje się za wybranego na podsołtysa. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego zebrania wyborczego (§ 13) lub komisji wyborczej (§ 18).

§ 11. (1) W razie zgłoszenia ważnie jednego tylko kandydata, uznaje się go za wybranego na sołtysa, wybór zaś podsołtysa przeprowadza się natchmiast w odrębnym głosowaniu.

(2) Gdyby wszystkie ważne głosy padły na jednego tylko kandydata, uznaje się go za wybranego na sołtysa, wybór zaś podsołtysa przeprowadza się natchmiast w powtórny głosowaniu na pozostałych ważnie

zgłoszonych kandydatów. Głosowanie powtórne odbywa się na tych samych zasadach, jak i pierwsze. Za wybranego na podsołtysa uznaje się tego kandydata, który w powtórny głosowaniu uzyskał największą liczbę głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego zebrania wyborczego (§ 13) lub komisji wyborczej (§ 18).

(3) W razie, gdy wpłynęło tylko jedno ważne zgłoszenie, zawierające nazwiska dwóch kandydatów, głosowanie nie odbywa się, a za wybranych uznaje się zgłoszonych kandydatów, przy czym za wybranego na sołtysa uznaje się kandydata, umieszczonego na pierwszym miejscu zgłoszenia kandydata zaś, umieszczonego na drugim miejscu, uznaje się za wybranego na podsołtysa.

§ 12. (1) Przewodniczący zebrania wyborczego (§ 13) lub gromadzkiej komisji wyborczej (§ 18) czasu nad zapewnieniem porządku w czasie wyborów zarówno w lokalu wyborczym, jak i przed tym lokalem. Przewodniczący może zarządzić usunięcie z lokalu wyborczego osób, które zakłócają spokój lub naruszają przepisy, zawarte w ust. (2), oraz może wydawać zarządzenia zdążające do zapewnienia wyborcom dostępu do lokalu wyborczego i do urny wyborczej.

(2) W dniu głosowania nie wolno w lokalu wyborczym w budynku, w którym się ten lokal znajduje, na ulicy i na placu przed wejściem do budynku w promieniu stu metrów wygłaszać przemówień do wyborców i w jakikolwiek inny sposób agitować.

(3) Starosta powiatowy, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w czasie wyborów, może zarządzić wyznaczenie przy lokalu wyborczym posterunku policyjnego.

Wybór sołtysa i podsołtysa przed radnych gromadzkich

§ 13. (1) Wybory sołtysa i podsołtysa przeprowadza przewodniczący zebrania wyborczego wyznaczony przez starostę powiatowego spośród osób, zamieszkałych w danej gromadzie a posiadających w myśl art. 3 prawo wybierania do organów ustrojowych związków samorządowych.

(2) Na polecenie starosty powiatowego w terminie przez niego wyznaczonym, nie później jednak aniżeli szóstego dnia od dnia zarządzenia wyborów wójt doręcza przewodniczącemu zebrania wyborczego wykaz radnych gromadzkich w układzie alfabetycznym. Wykaz radnych sporządza i podpisuje wójt.

(3) Następnego dnia po otrzymaniu wykazu radnych przewodniczący zebrania wyborczego zwołuje zebranie wyborcze radnych gromadzkich w terminie oznaczonym w zarządzeniu wyborczym, podając cel, miejsce, lokal, dzień i godzinę zebrania. Zawiadomienie powinno być doręczone radnemu co najmniej na 3 dni przed terminem zebrania wyborczego.

§ 14. (1) Do ważności wyborów sołtysa i podsołtysa konieczna jest obecność co najmniej połowy więcej jeden ustaw, liczby radnych gromadzkich. W braku wymaganej liczby radnych przewodniczący zebrania wyborczego zawiadamia starostę powiatowego o niedojeździe do skutku wyborów, starosta zaś powiatowy wyznacza ponowny, co najmniej 7-dniowy termin zebrania wyborczego. Przy następnym zebraniu wyborczym konieczna jest obecność takiej samej liczby radnych, jaka obowiązywała przy pierwszym zebraniu.

(2) Po stwierdzeniu obecności potrzebnej do wyborów liczby radnych na zapytanie wyborców przewodniczący zebrania wyborczego udziela wyjaśnień w sprawie regulaminu wybor-

czego, po czym wzywa zebranych radnych do zgłoszenia kandydatów na sołtysa i podsołtysa, wyznaczając na ten cel co najmniej 15-minutowy okres czasu. Zgłoszenie powinno być uskutecznione w oznaczonym okresie czasu.

(3) Do czasu ogłoszenia wyborcom ważnie zgłoszonych kandydatów wyborca może wycofać swój udział w zgłoszeniu, zarówno na piśmie jak i ustnie do protokołu, sporządzonego przez przewodniczącego zebrania wyborczego.

§ 15. Po zgłoszeniu kandydatów przewodniczący bada, czy zgłoszenia były prawidłowe. Przewodniczący ma prawo wezwać wyborcę do potwierdzenia własnoręcznej podpisy na zgłoszeniu oraz uznać za nieważne podpisy tych wyborców którzy nie potwierdzą własnoręcznej podpisy. W razie zauważenia istotnych braków lub wad, mogących spowodować unieważnienie zgłoszenia w całości lub unieważnienie poszczególnych kandydatów przewodniczący wzywa zgłaszających wyborców do ich usunięcia, wymieniając wszystkie braki i wady i wyznaczając co najmniej 15-minutowy okres czasu na ich usunięcie. W przypadku niუსunięcia braków i wad w wyznaczonym okresie czasu przewodniczący stwierdza nieważność całego zgłoszenia lub nieważność poszczególnych kandydatów. Od tych decyzji nie ma odwołania. Ustalony wykaz ważnie zgłoszonych kandydatów przewodniczący ogłasza zebranym wyborcom.

§ 16. (1) Głosowanie odbywa się w sposób następujący: przewodniczący zebrania wyborczego odczytuje nazwiska radnych w porządku alfabetycznym, radni w miarę wywołania nazwisk, podchodzą do stołu i:

a) w głosowaniu jawnym — wymieniają imię i nazwisko, ewentualnie imiona rodziców kandydata, na którego oddają głos, przewodniczący zaś wpisuje w wykazie przy nazwisku głosującego radnego nazwisko (wymienionego przez niego kandydata);

b) w głosowaniu tajnym — otrzymują od przewodniczącego kopertę, wkładają do niej kartę do głosowania i oddają przewodniczącemu, który wrzuca kopertę do urny wyborczej w obecności głosującego, po czym odnotowuje w wykazie radnych oddanie głosu.

(2) Głosowanie uznaje się za zakończone po oddaniu głosów przez wszystkich obecnych radnych, biorących udział w głosowaniu.

§ 17. (1) Po zamknięciu głosowania przewodniczący zebrania wyborczego ustala liczbę oddanych głosów. W tym celu:

a) w przypadku głosowania jawnego — przewodniczący ustala na podstawie notatek w wykazie radnych, ile każdy z kandydatów uzyskał ważnych głosów;

b) w przypadku głosowania tajnego — przewodniczący na podstawie notatek w wykazie radnych ustala liczbę głosujących radnych, następnie wyjmując z urny wyborczej kopertę, liczy je i porównywa liczbę ich z liczbą wyborców, którzy oddali głos według wykazu radnych. Jeżeli wyższe liczby nie są jednakowe, należy to zaznaczyć w protokole wyborczym, podając przyczyny, mogące ewentualnie wyjaśnić powyższą niezgodność. Następnie przewodniczący przyjmuje z kopert karty do głosowania, bada ich ważność i ustala, ile każdy z kandydatów uzyskał ważnych głosów.

(2) Po ustaleniu, ile każdy z kandydatów uzyskał głosów, przewodniczący ustala, który z kandydatów został wybrany na sołtysa, a który na pod-

sołtysa. Kogo należy uznać za wybranego — określają §§ 10 i 11 rozporządzenia niniejszego.

Wybór sołtysa i podsołtysa przez zebranie gromadzkie

§ 18. (1) Wybory sołtysa i podsołtysa przeprowadza komisja wyborcza w składzie: przewodniczącego i dwóch członków.

(2) Przewodniczącemu komisji wyborczej mianuje starosta powiatowy, członków zaś powołuje przewodniczący. Członkami komisji wyborczych mogą być jedynie osoby, posiadające prawo wybierania na obszarze danej gromady, warunek ten nie dotyczy przewodniczącego. Przewodniczącą komisji wyznacza jednego z członków jako swego zastępcę. W braku któregośkolwiek z członków komisji przewodniczący (zastępca) może powołać na jego miejsce zastępcę spośród osób posiadających prawo wybierania na obszarze danej gromady. Od przyjęcia mandatu członka komisji nikt nie może się uchylić bez usprawiedliwionych przyczyn. Godność przewodniczącego (zastępcy) i członków (zastępców) komisji wyborczej jest honorowa. Przewodniczący komisji wyborczej może jedynie otrzymać zwrot kosztów przejazdu, o ile nie posiada własnych środków lokomocji, przy czym wysokość kosztów przejazdu nie może przekraczać norm ustalonych w danej miejscowości dla podwódt. Łączenie kandydatury na sołtysa i podsołtysa z godnością przewodniczącego lub członka komisji wyborczej oraz ich zastępców jest niedopuszczalne w tej samej gromadzie.

(3) Do powzięcia uchwał komisji wyborczej potrzebna jest obecność przewodniczącego (zastępcy) i dwóch członków (zastępców). Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

§ 19. (1) Na polecenie starosty powiatowego w terminie przez niego wyznaczonym, nie później jednak niż 15 dnia od dnia zarządzenia wyborów, wójt doręcza sporządzone i podpisane przez siebie spisy wyborców gromady przewodniczącemu komisji wyborczej. Spisy wyborców sporządzone są w jednym egzemplarzu dla każdej gromady oddzielnie na podstawie rejestru mieszkańców oraz danych i materiałów, posiadanych w związku z prowadzeniem rejestru mieszkańców. Spisy wyborców powinny zawierać wszystkich posiadających prawo wybierania (§ 3), spisy sporządzone są w układzie według miejscowości (osiedli) i numerów domów. Jeżeli w danej gromadzie jest dwóch lub więcej wyborców, posiadających jednakowe nazwiska i imiona, należy w spisie wyborców w rubryce 11 podać imiona ojców.

(2) W terminie określonym w ust. (1), przewodniczący komisji wyborczej powołuje członków komisji wyborczej, sołtysa zaś wyznacza dla komisji lokal wyborczy.

(3) Sołtys w ciągu następnych 3 dni, licząc od terminu, określonego w ust. (1), ogłasza na terenie gromady — w sposób na miejscu praktykowany oraz przez wywieszenie obwieszczenia na przeciąg 3 dni przed lokalem urzędowym sołtysa, a w braku takiego lokalu przed mieszkaniem sołtysa — o zarządzeniu wyborów, podając pełny skład komisji wyborczej, miejsce, dni i godziny wyłożenia spisów wyborców oraz termin składania reklamacyj, treść § 20 ust. (2) i (3) oraz § 21 ust. (1) rozporządzenia niniejszego, lokal komisji tudzież miejsce, dzień i godzinę zebrania wyborczego.

(4) Okres czasu pomiędzy pierwszym dniem ogłoszenia (ust. 3), a dnem zebrania wyborczego nie może być krótszy niż 7 dni. Dzień pierwszego ogłoszenia i dzień zebrania wyborczego nie wlicza się do powyższego okresu czasu.

§ 20. (1) Spisy wyborców powinny być wyłożone w lokalu komisji wyborczej najazutrz po pierwszym dniu ogłoszenia przez sołtysa o wyborach § 19 ust. (3) na przeciąg 5 dni, naj-

mniej przez 5 godzin dziennie. Pięćdniowy okres czasu wyłożenia spisów nie może mieć przerw. W czasie wyłożenia spisów w lokalu komisji wyborczej powinien być obecny przewodniczący (zastępca) i 1 członek komisji wyborczej.

(2) W czasie wyłożenia spisów każdy mieszkaniec gromady ma prawo przeglądania spisów wyborców i wnoszenia do komisji wyborczej uwag i reklamacji z żądaniem dodatkowego wpisania lub skreślenia ze spisów. Reklamacje z powodu pominięcia komisja wyborcza załatwia możliwie bezzwłocznie, najpóźniej jednak w ciągu dwóch dni po dniu wniesienia reklamacji i o decyzji zawiadamia reklamującego. W razie wniesienia reklamacji o skreślenie komisja wyborcza najpóźniej następnego dnia po wniesieniu reklamacji powinna zawiać domi o tym osobie, której umieszczenie w spisie wyborców zakwestionowano, z pouczeniem, iż służy jej prawo wniesienia swej obrony do komisji wyborczej na piśmie lub ustnie w ciągu następnego dnia po dniu ustnego lub pisemnego zawiadomienia.

(3) Reklamacje rozstrzyga komisja wyborcza i ustala ostatecznie spisy wyborców. Od tych decyzji nie ma odwołania.

§ 21. (1) W czasie wyłożenia spisów wyborców wyborcy mają prawo zgłaszania w lokalu komisji wyborczej na ręce przewodniczącego kandydatów na sołtysa i podsołtysa.

(2) Przewodniczący komisji wyborczej ma prawo wzywać wyborców, którzy podpisali zgłoszenie i badać własnoręczność ich podpisów oraz uznać za nieważne podpisy tych, którzy nie potwierdzą własnoręczności podpisu w odpowiednim wyznaczonym terminie.

(3) Wyborca ma prawo cofnąć swój udział w zgłoszeniu, złożonym zarówno na piśmie, jak i ustnie do protokołu najpóźniej ostatniego dnia zgłaszania kandydatury (ust. (1)).

(4) Za pełnomocnika grupy wyborców, upoważnionego do porozumiewania się z komisją wyborczą w sprawie zgłoszenia kandydatury, uważa się osobę, podpisaną na pierwszym miejscu zgłoszenia lub wymienioną na pierwszym miejscu w protokole zgłoszenia, o ile przy zgłoszeniu nie wskazano wyraźnie innej osoby.

§ 22. (1) Przewodniczący komisji wyborczej bada, czy zgłoszenia odpowiadają przepisom obowiązującym. W tym celu może zwracać się o pomoc do organów gminnych lub policji. W wypadku stwierdzenia braków lub wad, mogących spowodować unieważnienie całego zgłoszenia lub unieważnienie poszczególnych kandydatów przewodniczący wzywa pełnomocnika najpóźniej drugiego dnia po dniu, przeznaczonym do zgłoszenia kandydatury, do usunięcia tych braków lub wad, wymieniając, jakie braki lub wady zawiera zgłoszenie. W przypadku niუსunięcia przez pełnomocnika braków lub wad najpóźniej następnego dnia po dniu wezwania komisja wyborcza stwierdza nieważność zgłoszenia w całości, albo nieważność kandydatury, co do których przewodniczący stwierdził braki lub wady. Powyższe decyzje komisji wyborczej powinny być ujęte w formie protokołu. Od tych decyzji nie ma odwołania.

(2) Zmiana kandydatury lub dopisanie nowej już po podpisaniu zgłoszenia jest niedopuszczalne i powoduje nieważność zmienionej lub dopisanej kandydatury. O nieważności decyduje komisja wyborcza. Od tej decyzji nie ma odwołania.

(3) Po zbadaniu zgłoszeń komisja wyborcza ustala wykaz ważnie zgłoszonych kandydatów na sołtysa i podsołtysa i podaje do powszechnej wiadomości przez wywieszenie wykazu w lokalu komisji wyborczej najpóźniej w przeddzień zebrania wyborczego.

§ 23. (1) Głosowanie odbywa się na zebraniu wyborczym. Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji wyborczej na zapytanie wyborców udziela wyjaśnień w spra-

wie regulaminu wyborczego, po czym ogłasza zebranym ważnie zgłoszone kandydatury na sołtysa i podsołtysa.

(2) Przed przystąpieniem do głosowania tajnego komisja wyborcza sprawdza, czy urna wyborcza jest próżna, po czym urnę zamyka. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny otwierać nie wolno.

§ 24. (1) Głosowanie odbywa się w sposób następujący: wyborcy podchodzą kolejno do stołu, przy którym urzęduje komisja wyborcza, i wymieniają nazwisko, przewodniczący zaś komisji sprawdza, czy w spisie wyborców figuruje dany wyborca. Wyborca nie umieszczony w spisie wyborców, nie ma prawa głosu.

(2) Przewodniczący (zastępca) oraz każdy członek komisji wyborczej (zastępca) ma prawo zakwestionować tożsamość osoby wyborcy. Uczynić to jednak mogą dopóki wyborca nie oddał głosu. Wyborca nie posiadający dokumentów, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo 2 wiarogodnych świadków znanych komisji. Decyzja w sprawie tożsamości osoby wyborcy należy do komisji wyborczej. Od tej decyzji nie ma odwołania.

(3) Po odszukaniu wyborcy w spisie wyborców, przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek komisji wyborczej odnotowuje w spisie oddanie głosu, a wyborca:

a) w przypadku głosowania jawnego — wymienia imię i nazwisko ewentualnie imiona rodziców tego spośród ważnie zgłoszonych kandydatów, na którego oddaje głos; w miarę oddawania głosów jeden z członków komisji wyborczej notuje na karcie obliczenia głosy, ważnie oddane na poszczególnych kandydatów;

b) w przypadku głosowania tajnego — wyborca, otrzymawszy od przewodniczącego komisji wyborczej kopertę, wkłada do niej kartę do głosowania i oddaje ją przewodniczącemu, który wrzuca kopertę do urny wyborczej w obecności wyborcy.

§ 25. (1) Głosowania nie wolno zamykać przed upływem co najmniej 5 godzin. Wcześniejsze zamknięcie głosowania jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy wszyscy uprawnieni wyborcy oddali głos. Po upływie tego czasu, gdy już nikt z obecnych nie zgłasza się z oddaniem głosu, przewodniczący komisji wyborczej zapytuje zebranych, czy wszyscy już głosowali i uprzedza, iż głosowanie zostanie zamknięte, po czym w braku zgłaszających się zamyka głosowanie.

(2) Głosowania przerywać nie wolno. Jeżeli wskutek nieprzewidzianego wypadku czynności wyborcze były uniemożliwione, komisja wyborcza może odroczyć głosowanie do dnia następnego. Zarządzenie takie powinno być natychmiast ogłoszone publicznie w sposób, przyjęty w danej miejscowości.

(3) W razie przerwania głosowania komisja wyborcza opieczętuje akta i urnę wyborczą i oddaje je na przechowanie przewodniczącemu pod jego osobistą odpowiedzialność. Po ponownym podjęciu głosowania należy protokularnie stwierdzić czy pieczęcie były nienaruszone.

§ 26. (1) Zaraz po zamknięciu głosowania komisja wyborcza ustala liczbę oddanych głosów. W tym celu:

a) w przypadku głosowania jawnego — przewodniczący komisji wyborczej na podstawie notatek w spisie wyborców ustala ilu wyborców głosowało, jeden zaś z członków komisji wyborczej na podstawie prowadzonej przez siebie karty obliczenia ustala, ile głosów padło na poszczególnych kandydatów;

b) w przypadku głosowania tajnego — przewodniczący komisji wyborczej wyjmując z urny wyborczej koperty, liczy je i porównywa liczbę ich z liczbą wyborców, którzy oddali głos według

spisu wyborców. Jeżeli powyższe liczby nie są jednakowe, należy to zaznaczyć w protokole wyborczym, podając przyczynę mogącą wyjaśnić powyższą niezgodność. Następnie przewodniczący wyjmując z kopert karty do głosowania i odczytuje ich treść, dwaj zaś członkowie komisji wyborczej wpisują do 2-ech kart obliczenia głosy, oddane ważnie na poszczególnych kandydatów. W trakcie odczytywania karty do głosowania przewodniczący bada jej ważność. O nieważności karty do głosowania decyduje komisja wyborcza. Od tych decyzji nie ma odwołania.

(2) Po ustaleniu, ile każdy z kandydatów uzyskał ważnie oddanych głosów, komisja wyborcza stwierdza, który z kandydatów został wybrany na sołtysa i który na podsołtysa. Kogo należy uznać za wybranego — określają §§ 10 i 11 rozporządzenia niniejszego.

Wybory uzupełniające

§ 27. (1) Jeżeli w okresie kadencji mandat sołtysa lub podsołtysa z jakiegokolwiek powodów zostanie opróżniony, starosta powiatowy zarządza wybory uzupełniające.

(2) Przy wyborach uzupełniających stosuje się analogicznie przepisy rozporządzenia niniejszego, stosowane przy wyborach głównych z tym zastrzeżeniem, że wyborcy zgłaszają kandydatów tylko na sołtysa lub tylko na podsołtysa.

(3) Za wybranego uznaje się tego z ważnie zgłoszonych kandydatów, który uzyskał największą ilość ważnych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego zebrania wyborczego (§ 13) lub komisji wyborczej (§ 18).

(4) Tylko kandydata głosowanie nie odbywa się, a za wybranego uznaje się zgłoszonego kandydata.

Protokół wyborczy

I ogłoszenie wyniku wyborów

§ 28. (1) Po ustaleniu wyniku wyborów przewodniczący zebrania wyborczego lub komisji wyborczej sporządza protokół wyborczy w dwóch egzemplarzach, który powinien zawierać: datę, czas trwania (początek i koniec) oraz miejsce wyborów, nazwisko przewodniczącego zebrania wyborczego lub skład komisji wyborczej, czy głosowanie było jawne, czy tajne, liczbę uprawnionych do głosowania, liczbę głosujących według wykazu wyborców, bądź według wyjętych z urny kopert z wyjaśnieniem ewentualnej niezgodności powyższych liczb, wykaz ważnie zgłoszonych kandydatów, wykaz kandydatów unieważnionych z podaniem powodów unieważnienia, liczby ważnie oddanych głosów na poszczególnych kandydatów, liczbę głosów unieważnionych z podaniem powodów unieważnienia, imię i nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania wybranych na sołtysa i na podsołtysa.

(2) Protokół podpisuje przewodniczący zebrania wyborczego lub przewodniczący i obecni członkowie komisji wyborczej.

(3) Bezpośrednio po sporządzeniu protokołu przewodniczący zebrania wyborczego lub komisji wyborczej ogłasza zebranym wynik wyborów w sposób na miejscu praktykowany.

§ 29. (1) Akta wyborcze wraz z dwoma egzemplarzami protokołu przewodniczący zebrania wyborczego lub przewodniczący komisji wyborczej do starca bezzwłocznie po wyborach wójtowi, który jeden egzemplarz protokołu wyborczego przesyła natychmiast starostę powiatowemu.

(2) Do protokołu dołącza się zgłoszenia kandydatów, wykaz wyborców karty do głosowania (ważne i unieważnione) oraz karty obliczenia

Dokończenie w następnym numerze.

Wiadomości bieżące

Czwartek, 9 grudnia 1937 r.

Czwartek: Walerii
Wschód słońca: 7,31; zachód: 15,26
Piątek: NMP, Loretańskiej
Wschód słońca: 7,32; zachód: 15,25
Sobota: Damazego
Wschód słońca: 7,33; zachód: 15,25

* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 4 stron.

* **REGULAMIN WYBORÓW SOLTYSA I PODSOLTYSA.** W związku z mającymi odbyć się w niedługim czasie wyborami soltysów i podsoltysów, podajemy na dwóch stronach niniejszego numeru „Gazety Grudziądzkiej” regulamin wyborów soltysa i podsoltysa ogłoszony przez ministra spraw wewnętrznych.

Regulamin ten należy wyjąć z „Gazety” i po dokładnym zaznajomieniu się z przepisami wyborczymi, zachować dobrze, by móc się w każdej potrzebie regulaminem tym posługiwać.

Dokończenie regulaminu wraz ze wzorami list zgłoszeń kandydata, kart głosowania itd. podamy w następnym numerze naszej Gazety.

To też i tę resztę regulaminu wraz ze wzorami należy dołączyć do regulaminu dołączonego do niniejszego numeru.

Pięciokrotną karę śmierci zamieniono Katowii Polaków na dożywotnie więzienie

W Lwowie zapadł wyrok przeciwko byłemu sierżantowi armii ukraińskiej Michałowi Chomiakowi.

Chomiak został niedawno skazany na 15 lat więzienia za zabójstwo ś. p. Linntnera i innych w listopadzie 1918 r., a sprawa zabójstwa pięciu członków rodziny Miechońskich w ich własnym mieszkaniu została przekazana do odrębnego procesu.

Sąd uznał, że zabójstwa tego dokonał Chomiak nie w walce o-reżnej w czasie wojny, lecz było to zwykłe morderstwo z zemsty osobistej i skazał Chomiaka na pięciokrotną karę śmierci, zamieniając mu wyrok na podstawie amnestii na dożywotnie więzienie.

Sąd uznał, że zabójstwa tego dokonał Chomiak nie w walce o-reżnej w czasie wojny, lecz było to zwykłe morderstwo z zemsty osobistej i skazał Chomiaka na pięciokrotną karę śmierci, zamieniając mu wyrok na podstawie amnestii na dożywotnie więzienie.

Pociąg pospieszny wpadł na 20 robotników

W pobliżu miejscowości Belgard na Pomorzu pruskim wydarzyła się wielka katastrofa.

Pociąg najechał na grupę robotników pracujących na torze. 10 robotników poniosło śmierć na miejscu. 2 jest ciężko rannych a 6 leży. Jeden z ciężko rannych zmarł w międzyczasie tak że liczba ofiar wzrosła do 11 zabitych.

O katastrofie donoszą następujące szczegóły:

Drużyna robotnicza, złożona z 20 ludzi, chciała przejść przez tor kolejowy linii Berlin — Królewiec. W tym momencie na robotników najechał pociąg pospieszny, idący z Berlina.

Przypuszczalnie robotnicy nie zauważyli czerwonych sygnałów. Również maszynista pociągu ze względu na panującą mgłę, nie dostrzegł na czas przechodzących przez tor robotników. Wskutek tego, pociąg w pełnym biegu wpadł na grupę robotników, którzy zostali rzucony o ziemię, zabici lub ciężko poranieni. Tylko pierwsi robotnicy, idący na czele grupy, zdążyli odskoczyć w ostatniej chwili.

Odciał palce policjantowi

Tarnów — Władysław Kornaus z Pawężowa pod Tarnowem rzucił się na posterunkowego policjanta państwowej, J. Leje, zsiakiera, gdy ten przyjął jako asysta przy egzekucji, odcinając mu palce u ręki. Kornaus został z miejsca aresztowany i odstawiony do więzienia w Tarnowie.

Krwawy bandyta Żelazny skazany na śmierć

W sądzie okręgowym w Krakowie na podstawie werdyktu ławy sędziów przysięgłych, skazany został na karę śmierci Stanisław Żelazny, który po ucieczce z więzienia w Rzeszowie, przybył do Krakowa i tu w czasie pościgu po usiłowanym napadzie bandyckim na ul. Potockiego, wystrzałem z rewolweru zabił usiłującego go schwytać kelnera Gondka oraz zranił posterunkowego P.P. Szczuckiego.

Nieludzki czyn złodzieja

Duże oburzenie wywołało w Mogilnie włamanie do dzierżawcy ogrodu proboszczowskiego, p. Kasprrowskiego Stanisława. Włamywacz poczynał spustoszenie w paście. Na 14 uli 11 kompletnie zepsuł, zniszczył pszczoły, po czym wybrał miód, w ilości 2,5 centnara i uciekł. Szkody wynoszą 700 złotych.

Policja prowadzi dochodzenia w celu wykrycia złodziei. Poszkodowany wyznaczył 100 złotych nagrody za ujęcie sprawcy.

Żywimy i bronimy — Chcemy rządzić

Wyrok na Chaskielewicza uprawomocnił się

Sąd Najwyższy w Warszawie rozpatrywał sprawę Joska Chaskielewicza, skazanego przez Sad Apelacyjny na bezterminowe więzienie za zabójstwo wachmistrza Ulanów Jana Bukajaka.

Wyrok I instancji przewidywał karę śmierci, lecz został zmieniony w II instancji. Od tego wyroku złożono skargę kasacyjną zarówno prokurator jak i obrona.

W rozprawie Sadu Najwyższego przewodniczył sędzia Bonisławski, oskarżał prokurator Kuczyński. Obronę wnosili adw. Dąbrowski i Landau.

Po krótkim referacie sprawy, zabrał głos adw. Dąbrowski i dowodził że sąd podzielił opinie biegłych, iż Chaskielewicz jest psychopata i powi-

nien być umieszczony w zakładzie dla umi. słow. chorych

Kwestię rzekomego afektu porządził adw. Landau, dowodząc, że Chaskielewicz, jeśli działał w afekcie, to nie pod wpływem nienawiści do narodu i wojska polskiego, lecz z pobudek osobistych. Odpowiadając na te zarzuty prokurator dowodził, że sąd uznając kogoś za człowieka o zmniejszonej precyzalności, nie jest zmuszony do odstąpienia od kary śmierci. W zakończeniu prokurator domagał się zastosowania najwyższego wymiaru kary.

Po krótkiej naradzie sąd oddalił obojętne skargi kasacyjne i wyrok stał się prawomocny.

Ciężki wypadek starosty

Na szosie Brodnica — Nowe Miasto rozbil się wpadając do rowu, samochód wydziału powiatowego, którym jechali starosta powiatowy w Nowym Mieście mgr. Kewalski, naczelnik urzędu skar-

bowego Szczepański oraz kpt. Duleba. Wszywec trzech pasażerów doznał poważnych obrażeń. Przewieziono ich do szpitala w Nowym Mieście w stanie ciężkim.

2.500 złotych zrabowano kasjerowi

Koło parku w Szamotułach dokonano zuchwałego napadu na urzędnika kolejowego odnoszącego na pocztę, cały dzienny zbór kasy kolejowej w kwocie około 2 i pół

tysiąca złotych. Pieriadze te miał urzędnik w tecze. Nagle niezبany osobnik rzucił się na kasjera, wyrwał mu teczkę z pieniędzmi i zbiegł.

Podpała łożko z chorą robotnicą

16-letnia Marianna Nowak z Kuźnicy pow. wieluńskiego używała pracę w majątku Kasprowski pod Bydgoszczą. Dziewczyna w podstępny sposób okradała swe towarzyski. Pewnego dnia, chcąc zatrzeć ślady kradzieży, podpała słomę w łożkach. W jednym z łożek leżała obłożnie chora robotnica.

Na jej krzyk przybiegli z pomocą domownicy i ugasili ogień.

Dziewczynę aresztowała policja. Zasiadła ona na ławie oskarżonych przed bydgoskim Sądem Okręgowym. Przyznała się do winy. Sąd skazał ją na umieszczenie w zakładzie wychowawczym. Wykonanie kary zawieszono na 3 lata.

Przypominamy

naszym Czytelnikom, że kto nie opłacił gazety za gródzień, niech co rychlej to uczyni, ponieważ już w bież. miesiącu dodamy kolorowy

KALENDARZ SCIENNY,

a w początku nadchodzącego roku przepiękny książkowy

Kalendarz Mariński na rok 1938

Do niniejszego numeru naszej gazety dodajemy przekazy na PKO, celem ułatwienia przesyłki należności abonamentowych. Prosimy przeto o rychłe uregulowanie tych należności.

Prostuje i zastrzegam się...

Od wiceprezesa Stronnictwa Ludowego Stanisława Mikołajczyka otrzymałem poniższy list z prośbą o zamieszczenie, czemu zdość czynimy.

W „Obronie Rolnika i Osadnika” oraz w specjalnych plótkach rozrzuconych na terenie pow. wabrzeskiego ogłoszono mój udział w zebraniu publicznym w Wąbrzeźnie w dniu 30. XI. br.

Ponieważ męgo udziału w tym zebraniu nikomu nie przyrzekałem, ani też nikt się do mnie z prośbą o udział w tym zebraniu nie zwracał, a mimo to podano do wiadomości program zebrania publicznego w Wąbrzeźnie, dysponując samowolnie i bezprawnie moim nazwiskiem, wprowadzając równocześnie w błąd opinie publiczną — proszę o podanie do wiadomości że zapowiedziany mój udział w zebraniu publicznym w Wąbrzeźnie w dniu 30. XI. br. został ogłoszony bez mojej wiedzy i wbrew mojej woli.

Prostuje między innymi daną wiadomość dlatego, by się w przyszłości ustrzec przed dysponowaniem mojego nazwiska przez kogo kolwiek.

St. Mikołajczyk.

Śmiertelna obława na kłusownika

Lublin — Gajowy lasów maj. Wojcieszów pow. Łukowskiego zorganizował obławę, w czasie której kłusownik Burdat postrzelił z dubeltówki uczestnika obławy, Jana Ciołka który w drodze do szpitala zmarł. Burdat, został również ciężko ranny i przewieziony w stanie beznadziejnym do szpitala.

ARESZTOWANIE BURMISTRZA

Łódź — Aresztowany został za nadużycia służbowe burmistrz m. Bełchatowa, Mieczysław Metkiewicz.

SMIERTELNE ZACZADZENIE DUCHOWNEGO

Grodzisk — W pokoju gościnnym pałacu biskupstwa prawosławnego w Grodzisku ulega śmiertelnemu zaczadzeniu duchowny prawosławny Jan Kimeczuk, który przybył z Dzieciola pow. Nowogrodzkiego, celem uzyskania święceń kapłańskich.

DWAJ ROBOTNICZY ŻYWCEM ZASYPANI

Łomża — W czasie kopania gliny w cegielni Domurata w osadzie Wizna pow. łomżyńskiego osunęła się gruba warstwa gliny, zasypując 2-ech robotników — Władysława Sobocińskiego i Aleksandra Rogowskiego. Pomimo natychmiastowego ratunku obaj ponieśli śmierć.

Nie zapominać

Dra Oelkera przyprawa korzenna miodownika

przy pieczeniu

Pianino

Sommerfelda bardzo mało używane, korzystnie sprzedam. Łęczęcki nr. 18 stacja kol. Chrzypsko-pow. Międzychód n/W. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 1350a

Rzeźnictwo

centrum Poznania całkowite urządzenie korzystnie sprzedam. Strugarek Szewska 15.

Sprzedam

3 morgi ziemi z zabudowaniem. Antoni Fórmanowski, Sułkowice, p.ta Krobia, pow. Gostyn, woj. poznańskie. (1501)

Nieruchomość

dom mieszkalny z zabudowaniami i 13 morgi ziemi ornej (wszystko w dobrym stanie) sprzedam B. Waclawska, Czarnków n/Not (1504)

Miód

deserowo-lectnicy, prawdziwy bez domieszki czysty pod gwarancją 3 kg. 8,50 zł 5 kg. 13 zł 10 kg. 25 zł 20 kg. 49,50 zł wraz z naczyнием i opłatą pocztową wysyła właściciel największej pasieki w Państwie. EUGENIUSZ BILINSKI i syn w Zbarażu (1520)

Dom

nowy, 7 ubikacji 3 morgi dobrej ziemi, położony w pięknej górzyście okolicy blisko lasu iglastego, od kościoła i stacji kol. 3 km od zaraz na sprzedaż. Łęczęcki nr. 19 stacja kolej Chrzypsko-pow. Międzychód n/W. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 1530

Osada

anulacyjna 62 morgi pow. wyrzyskim sprzedam kościół, szkoła, cukrownia, gorzelnia, młeczarnia w miejscu. Adres: Roste-rest. Naktło n/Notecia. Dowód 17. (1517)

Korzystna lokata kapitału Okazyjnie

Folwark 330 morg w tem 29 m. 50 letn. lasu inwentarż żywy i mertyw z powodu stosunków rodzinnych spiesznie za 40 tys. zł. na sprzedaż (znaczek) Zgł. J. Ofierzynski Ostrów (Wlkp) ul. Kaliska 17. m. 8 (1496)

Z latarnią szukając

nie znajdzie się człowieka któryby nie uznał

Korzyści płynących z ogłoszeń

Gospodarstwo

około 6 morgi ziemi z budynkami sprzedam. Ziemia dobra nadwiślańska cena według umowy Franciszek Słupik Pawłów p.ta Nowy Korczyn woj. kieleckie (1429)

Kompl. olejarnia

2 srurowniki korzystnie natychmiast sprzedam Tadeusz Schmidt, Bydgoszcz Grudzka 21 (1533)

70 morg

pszennej ziemi, budynki maszynowe, żywy i martwy inwentarż za 15,000 sprzedam. Wpłata - 9,000 Fr. Szyja Ostrzeszów-Poz. (znaczek) (1536)

Z powodu

nieszczęśliwego wypadku sprzedam zaraz swoje 38-morgowe gospodarstwo w tem łąki z torfem Klara Janicka, Łązyn-Doły koleje Labianka woj. pomorskie (1489)

Miód

pszczelny kuracyjny lipcowy ze słynnych Miodoborów Podolskich oferuje po cenie: 3 kg. 8 zł. — 5 kg. 12 zł. — 10 kg. 22 zł. — 20 kg. 42 zł. Orzechy włoskie 5 kg. 9 zł. 10 kg. 17 zł. Jabłka deserowe trwałe 10 kg. 7 zł. 20 kg. 12,50 zł. Cena wraz z opakowaniem opłatą pocztową za zaliczka. Przy nadesłaniu gotówki z góry proszę potrącić 5% opustu! — Eksport Miodu i Ziemiołodów Józef Chrusciel w Zbarażu. Uwaga: Placówka Polska i katolicka! (1534)

St. Leśnowski

O nawozach pomocniczych

cena z przysyłką 1,75 zł

Książkę wysyłamy tylko za poprzednim nadesłaniem pieniędzy

Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu.

Najwięcej Klientów miejskich

zdołdziesz przez ogłaszanie w Gazecie Grudziądzkiej

Orzechy

włoskie 10 zł tuzszone 21,50; miód kuracyjny 15 pięciokłówkii franko zaliczka. Spółka Owocarska Zaleszczyki. (1538)

Skład

rzeźniczy w dobrym punkcie z urządzeniem korzystnie na sprzedaż Oferty do Gaz. Grudz. pod nr. 1511.

WOLNE POSADY

Uczeń krawiecki ze wsi zaraz potrzebny. Grudziądz. Grobliwa 24, Cyglicki. (1489)

Włodarza

dzielnego i energicznego z zaciężnikami noszącego od 1 kwietnia 1938 r. większą majątność na Kujawach. Zgłoszenia prosimy skierować do Zarządu Dóbr Markowickich, Markowice, pow. Mogiła

Chłopek

do koni najchętniej sierotę przyjmę Tworek Ignacy Katarzynin poczta Recot. woj. poznańskie. (1541)

KUPNA

Mleko

wiejskie do 50 ltr. dziennie potrzebuję. Dudziakowa Grudziądz, Nadgórną 9, —

DZIERZAWY

Wezme

w dzierżawę młyn wodny lub kupię takowy. Zgł St. Mendyk Korezowska p-ta Sokółów kolo Rzeszowa woj. lwowskie. (1459)

ROŻNE

Rolnicy!

Spieszcie nabyć dobrej ziemi na WOŁYNIU. Gotowe gospodarstwa parcele, domy, place. Przyjme do interesu wspólnika z 1000 zł. zarobek pewny. Informacji udziela za załączeniem znaczka. Józef Rudnicki Kowel Mokra 5. (1529)

Młody

uczniwy szuka współniczeki do założenia sklepu z gotówką do 3.000 zł. Oferty do Gaz. Grudz. pod Młody nr. 1523

Radiooprogram z Warszawy

PIATEK, 10 grudnia
Warszawa. 6,15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6,20 Gimnastyka; 6,40 Muzyka — płyty; 8,00 Audycja dla szkół; 11,15 Audycja dla szkół; 11,40 Muzyka z płyt; 12,03 Audycja południowa; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,45 Poczytajmy sobie — przegląd wydawnictw gwiazdkowych dla dzieci; 16,00 Rozmowa z chorymi; 16,15 Walce i serenady (z Poznania); 16,50 Pogadanka aktualna; 17,00 Co z alabastru robią w polskiej chacie — pogadanka; 17,15 Utwory wokalne; 17,50 Przegląd wydawnictw; 18,00 Wiadomości sportowe i komunikat śniegowy z Krakowa; 18,10 Zespoły wokalne w operetkach — płyty 18,35 Audycja dla wsi; 19,00 „Pieśni poddasza” — Kurant staroświecki; 19,30 Nieznane pieśni ludowe śląskie w wyk. chóru; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,00 Koncert symfoniczny; 21,00 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 22,50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

SOBOTA, 11 grudnia.

Warszawa. 6,15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6,20 Gimnastyka; 6,40 Muzyka — płyty; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Muzyka — płyty; 8,00 Audycja dla szkół; 11,15 Audycja dla szkół; 11,40 Muzyka z płyt; 12,03 Audycja południowa; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Jaś i Małgosia”; 16,15 Koncert solistów (z Katowic); 16,50 Pogadanka aktualna; 17,00 „Spory literackie w starożytnym Rzymie” — odczyt; 17,15 „Od Aten do Beyreuth” — Migawki z dziejów opery; 17,50 Nasz program; 18,00 Wiadomości sportowe; 18,10 Pogadanka społeczna; 18,15 Piosenki w wyk. Zofii Terne — płyty; 18,35 Audycja dla wsi; 19,00 Audycja dla Polaków za granicą; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,00 Koncert rozrywkowy; W przerwie o godz. 20,45 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 21,30 Wesola audycja z Katowic; 22,00 Koncert popularny w wyk. Orkiestry P. R.; 22,50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE DLA WSI W KAŻDĄ NIEDZIELE

nadawane są przez wszystkie radiostacje w godzinach od 8.03 do 8.50 rano i od 15.30 do 16.00 po południu. Na początek audycy porannych podawana jest „Gazetka rolnicza”
WIADOMOŚCI GOSPODARCZE
nadawane są przez wszystkie radiostacje codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach od 15.00 do 15.15 po południu.
PRZEGLĄD GIEŁDOWY Z POZNANIA
przez wszystkie radiostacje nadawany zostaje codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach od 13.55 do 14.00 po południu.
SKRZYNKI ROLNICZE
każda stacja we własnym zakresie nadaje w każdy wtorek i sobotę o godzinie 12.50 w południe.

Humor

— Powiedziałem już, że mam zapalenie migdałów!

SPRZEDAŻE

Rzeźnictwo
mniejsze przy ul. Chelmińskiej z elektr. zapędem z powodu choroby do sprzedania Fa. „H a l k a” Grudziądz, Wybickiego 15 (1529)

Świątynia Sybilli

Wrózby i wyrocznie Podręcznik praktyczny dla tych co pragną przeniknąć mroki przyszłości, jak i dla osób szukających miłej rozrywki towarzyskiej

- Część pierwsza: Kabalistyka, Chirografia i Planoskopia z ilustracjami.
 - Część druga: Jedyny pierwszy sennik Egiptu, Arabii, wielokrotnie wypróbowany i zawierający 1500 numerowanych objaśnień.
 - Część trzecia: Przepowiednie ss gwałtów atmosferycznych, Wierzenia dawnych czasów. Zamawiania i rzucenie orków, Likantropja, Fragnostyki popularne.
- Nap. Mieczysław Rościsławski Cena 3 zł. Do książki dołączymy i przekażemy na portorjum należy 25 gr.
Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO Grudziądz

Dom
piętr. z piekarnią dobrze prosper. w mieście powiatowym z powodu choroby lano sprzedam. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 1528

Dom

szkoleny w rynku, piętrowy ze składem, stodołą i 3 morgi roli. Cena 5.200,— zł. Joanna Gożyńska, Górzno pow. Brodnica. Pomorze. 1425

Wilhelm Müller

Szkoła śpiewu kanarka
cena z przesyłką 1,75 zł

Hodowla ptaków śpiewających
cena z przesyłką 0,95 zł

poleca

Księgarnia „Gazety Grudziądzkiej”
Grudziądz Droga Łakowa

Wyjątkowa okazja! Ceny niższe! CIEKAWY POWIEŚCI!

- Czejad, Na indyjskich stepach 15 gr.
- Loango 30 „
- Wierny sługa 15 „
- Rok 1857, krwawe powstanie Hindu-słów z niesłychanem okrucieństwem słumione przez Anglików 50 „
- Cooper, Ostatni z Mohikanów 50 „
- Pogromca zwierza 50 „
- Z krainy lwów 40 „
- Barfuss, Wkrajmu mężnych burów 50 „
- Hoffmann, Nad brzegami złotodajnej rzeki Łupieżca rozbitków 25 „
- Kat z Elbląga 30 „
- Kraszewski J., Szwedzi w Częstochowie Czartowski Zamek 30 „
- Ks. Łukaszkiwicz, Królóbojcy w Polsce 20 „
- L. Sobociński, I koń by zapłakał 15 „

Książki wysyłamy tylko za poprzednim nadesłaniem pieniędzy. Do przesyłki za książki doliczyć należy 15 groszy na portu.

Powyższe książki do nabycia w Księgarni Zakładów Graf. i Wydawn. Wiktora Kulerskiego GRUDZIĄDZ (Pomorze)

Gazeta Grudziądzka* wydanie tańsze wychodzi 3 razy tygodniowo wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dodatek Świąteczny”, „Młoda Polska”, „Dobra Gospodyni” i „Smiechu”. Przedpłata wynosi kwartalnie na pocztę lub pod opaską 2,70 zł, miesięcznie 0,90 zł, w Wołyniu Miesiąc Gdańsku 6,00 guldenów, za granicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 13 franków, w Belgii 4,50 belg., w Holandii 1,50 guld. hol., w Niemczech 2,00 RMK, w Szwajcarii 2,50 fr. szwajc., w Czechosłowacji 20 koron czesk., w Austrii 4,50 szylingów, w Danii 5,50 koron duńskich, w Szwecji 3,50 koron szwedz., we Włoszech 11 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dol., w in. krajach równowartość 1,50 dol. am. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 gr. słowa tłustym drukiem podwójnie najmniej 2 zł. — Redaktor odpow.: Stanisław Kunz. — n. Grudziądz, ul. Piłsudskiego 78. — Drukniem Zakładów Graficznych i Wydawniczych Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu, Droga Łakowa. Konto rozrachunkowe nr. 1 Grudziądz — Konto P.K.O. Poznań nr. 200.420